

แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
ในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

**Guidelines for Promoting Community Participation in Education
Management in Educational Institutions under the Jurisdiction
of Phetchaburi Municipality, Phetchaburi Province**

บำเพ็ญ ไมตรีโสภณ,

พชร สาทร์เงิน และ ชวนพิศ จตุรภุช

มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด

Bampen Maitreesophon,

Pachara Sartngern and Chuanphit Jaturaphut

Stamford International University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: bampen.maitreesophon@stamford.edu

*****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นแบบผสมวิธีมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา 3) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา และ 4) แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 391 คน ใช้การสุ่มแบบอาศัยความน่าจะเป็น เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าไคสแควร์ และการถดถอยเชิงพหุคูณ การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 30 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์แบบแก่นสาระ

ผลการวิจัยพบว่า 1. การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาอยู่ในระดับมาก 2. ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05, 3. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ 4. แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาพบว่า ก) ควรมีการสำรวจและจัดทำแหล่งการเรียนรู้และแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น ข) ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและมีการกำหนดแผนงานร่วมกัน ค) ควรมีการสื่อสารที่ครอบคลุมทุกกลุ่ม ง) ควรสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม และ จ) ควรเพิ่มการมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการเรียนการสอน การประเมินผลกิจกรรมหรือโครงการของสถานศึกษา

* วันที่รับบทความ : 24 กันยายน 2567; วันแก้ไขบทความ 25 ตุลาคม 2567; วันที่รับบทความ : 29 ตุลาคม 2567

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วมของชุมชน; การจัดการศึกษา; สถานศึกษา; เทศบาลเมืองเพชรบุรี

Abstract

This mixed-method research aimed to study: 1. the level of community participation in educational management of educational institutions under the jurisdiction of Phetchaburi Municipality, 2. the correlation between personal factors and community participation in educational management, 3. the relationship between participation factors and community participation in educational management, and 4. guidelines for promoting community participation in educational management. Samples of the quantitative research comprised 391 people selected by probability random sampling. Data was collected through questionnaires and analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, chi-square, and multiple regression. Samples of the qualitative research comprised 30 key informants. Data was analyzed by using the thematic approach.

Research results: 1. community participation in educational management was at a high level, 2. personal factors in terms of age, education, occupation, income, and length of residence were correlated to community participation at the statistically significant level of 0.05, 3. community participation factors were related to community participation at the statistically significant level of 0.05, and 4. guidelines for promoting community participation in educational management were revealed that: a) local learning resources should be established, b) collaborative network to work on the school plan should be built, c) communication should cover for all groups, d) community participation should be motivated, and e) community participation in teaching and learning and evaluating project or activities should be increased.

Keywords: Community participation; Education Management; Educational Institutions; Phetchaburi Municipality

บทนำ

การมีส่วนร่วมถูกนำมาใช้เพื่อเป็นกรอบแนวคิดและเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทักษะ และสนับสนุนให้ชุมชนได้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนา เป็นแนวคิดพื้นฐานของการพัฒนาชุมชน คือการที่ประชาชนมีอำนาจในการตัดสินใจ (Empowerment) โดยมุ่งเน้นให้องค์กรเป็นผู้ขับเคลื่อนให้เกิดความร่วมมือของท้องถิ่นหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์กร รวมถึงองค์กรต้องให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการบริหารและการพัฒนา เพื่อให้คนในชุมชน หรือตัวชุมชนเองได้แสดงศักยภาพที่มีอยู่ในการตัดสินใจในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาด้านต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการ และบริบทของชุมชน ซึ่งสถานศึกษาในยุคปัจจุบันจัดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาที่มาจากผู้แทนชุมชนและผู้ปกครอง ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (วาสนา ชูแสง, 2557) ภายใต้ความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรชุมชนอื่น ๆ เพื่อให้การศึกษาที่จัดขึ้นนั้นสามารถพัฒนาผู้เรียนที่นำสู่การพัฒนาชุมชนและสังคมได้ โดยที่บุ

คลลที่มีพื้นฐานการศึกษาที่ดีมักมีโอกาสประสบความสำเร็จในชีวิตได้มากขึ้น มีโอกาสในการทำงานมากขึ้น เช่นกัน

การจัดการศึกษาเป็นกระบวนการที่เริ่มตั้งแต่การวางแผน การดำเนินการ การติดตามผลและการปรับปรุงการดำเนินงานที่มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์มากที่สุดเพื่อการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยการศึกษาในยุคปัจจุบันนั้นมีการส่งเสริมให้ภาคประชาชนหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น ซึ่งการมีส่วนร่วมนั้นครอบคลุมถึงการที่ประชาชนเกิดความรู้สึกและความต้องการเป็นเจ้าของร่วมกัน ให้มีความเป็นอิสระ มีอำนาจตัดสินใจ มีกิจกรรมร่วมกัน สามารถจัดการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาด้วยตนเอง รวมถึงสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน และสามารถขยายเครือข่ายในเขตพื้นที่ต่าง ๆ (รจนา น้อยปลุก, 2557:36) รวมถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนในการตัดสินใจในกิจการต่าง ๆ หรือร่วมกำหนดนโยบาย ติดตามผล และประเมินผล เพื่อนำผลไปปรับปรุงพัฒนางานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (สุวิมล หงส์วิไล, 2559: 11) แต่จากการศึกษาของ ประชา แสนเย็น (2558: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการพัฒนาแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กพบว่า การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมนั้นพบว่ามีปัญหาด้านนักเรียนที่ขาดวินัยในตนเอง ขาดการใฝ่รู้ใฝ่เรียน ปัญหาด้านครูผู้สอน พบว่าครูยังคงใช้วิธีการสอนแบบเดิม ไม่มีการนำนวัตกรรมมาใช้ในการเรียนการสอน และปัญหาด้านชุมชน คือคณะกรรมการสถานศึกษายังไม่เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง

การศึกษาสามารถช่วยเปลี่ยนแปลงสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนให้ดีขึ้นด้วยการนำความรู้ความสามารถและทักษะที่ได้รับจากการเรียนการฝึกฝนไปประยุกต์ใช้ในการทำงานและในการดำเนินชีวิต และยังสามารถนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้อื่นได้ ส่งผลให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ และสังคม การศึกษาจึงเป็นเรื่องจำเป็นสำหรับมนุษย์ ซึ่งสำหรับประเทศไทยนั้น รัฐธรรมนูญฉบับปีพุทธศักราช 2560 กำหนดให้คนไทยทุกคนต้องเรียนในระดับการศึกษาภาคบังคับ 9 ปี ที่ระบุไว้ในหมวด 4 ว่าด้วยหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ที่ตามมาตรา 50(4) ว่าบุคคลมีหน้าที่เข้ารับการศึกษอาบรมในการศึกษาภาคบังคับ โดยการศึกษาภาคบังคับที่รัฐจัดให้เป็นการเรียนฟรีไม่มีค่าใช้จ่าย ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยงานภาครัฐในท้องถิ่นที่จัดตั้งภายใต้หลักการกระจายอำนาจ เป็นหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2551)โดยมีหน้าที่ในการจัดบริการการศึกษาที่เป็นหนึ่งในภารกิจหลัก อีกทั้งยังมีภารกิจรองคือให้การสนับสนุนด้านการส่งเสริมการศึกษาของเยาวชน ประชาชน ทั้งในระบบและนอกระบบโรงเรียน

เทศบาลเมืองเพชรบุรี เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ปัจจุบันมีสถานศึกษาและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกองการศึกษาทั้งหมด 5 แห่ง และมีชุมชนจำนวน 17 ชุมชน มีภารกิจหน้าที่ ภารกิจหน้าที่ในการบริหารการศึกษาและพัฒนการศึกษา

ทั้งในระบบ นอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยแบ่งหน่วยงานออกเป็นฝ่ายบริหารการศึกษา ฝ่ายส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และหน่วยศึกษานิเทศก์

การศึกษาเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี จะช่วยให้ได้รับทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา และความคิดเห็นที่ได้รับจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจะเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ที่เทศบาลเมืองเพชรบุรี สถานศึกษา และชุมชน สามารถนำไปปรับใช้เพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชน การสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างโรงเรียนและชุมชนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ที่เชื่อมโยงสู่การพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
4. เพื่อศึกษาแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นแบบผสมวิธี มีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชาชนที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ทั้ง 17 ชุมชน จำนวน 17,404 คน (ข้อมูลจากเทศบาลเมืองเพชรบุรี) ใช้สูตรของ Taro Yamane (1993) ที่ค่าระดับความเชื่อมั่น 95 % ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 391 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) และเก็บข้อมูล เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามที่กำหนด

1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยข้อความ 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัย

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ตอนที่ 2 ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ข้อคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัยดึงดูด ปัจจัยผลักดัน ปัจจัยชุมชน และปัจจัยองค์การ มีข้อคำถาม 20 ข้อ และตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการแบ่งผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีข้อคำถาม 20 ข้อ มีการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและดัชนีความสอดคล้อง (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และได้ค่าวิเคราะห์ความเที่ยงโดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคมีค่าเท่ากับ 0.91

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามจำนวน 391 ชุด จาก 17 ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงการคำนวณกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชุมชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี

ที่	ชุมชน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	ชุมชนทรัพย์สิน	603	14
2	ชุมชนพระนครคีรี	1,840	40
3	ชุมชนพระปรารักษ์	932	21
4	ชุมชนสี่สระอินทร์	815	18
5	ชุมชนไร่ร่อ	1,379	31
6	ชุมชนรามราชนิเวศน์	1,132	26
7	ชุมชนรถไฟ-ไชยสุรินทร์	859	19
8	ชุมชนจันทราวาส	977	22
9	ชุมชนท่าหิน	709	16
10	ชุมชนต้นมะม่วง	834	19
11	ชุมชนไร่ชิง	1,057	24
12	ชุมชนหน้าพระลาน	1,546	34
13	ชุมชนวัดลาด	1,191	27
14	ชุมชนวิหารใหญ่-ไตรโลก	1,055	24
15	ชุมชนวัดเกาะ	885	20
16	ชุมชนนามอญ	388	9
17	ชุมชนสุรินทรฤชัย	1,202	27
	รวม	17,404	391

1.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอนุมานได้แก่ ค่าไคสแควร์ และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปร โดยใช้เกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ย ดังนี้

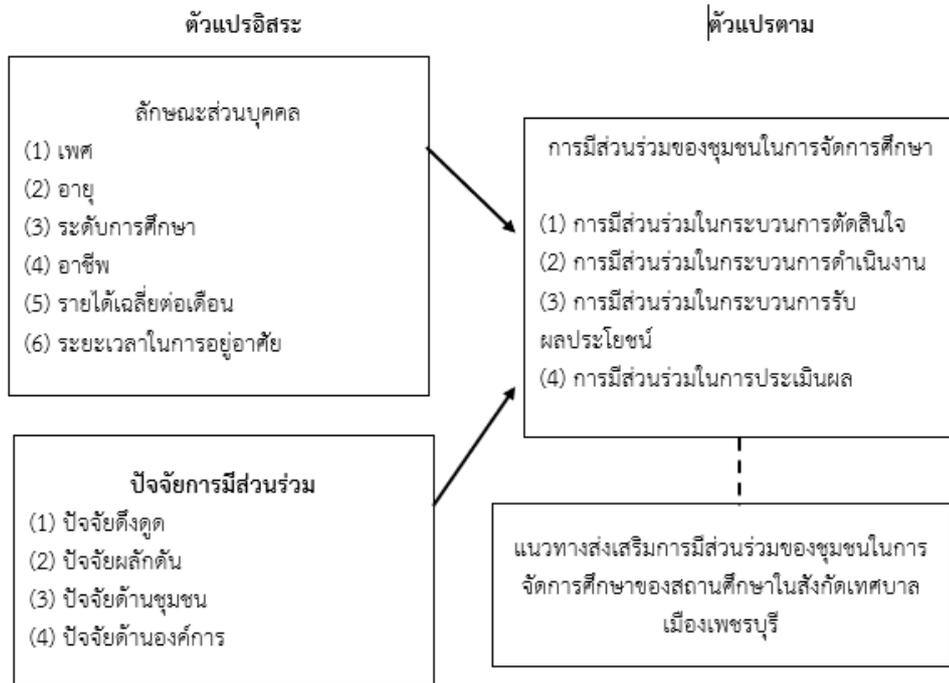
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00	ความหมาย	ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.00	ความหมาย	ระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40	ความหมาย	ระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60	ความหมาย	ระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80	ความหมาย	ระดับน้อยที่สุด

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ

เก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่มกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 30 คน ได้แก่ ผู้บริหารเทศบาล ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน กรรมการศึกษา ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี และกลุ่มนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของชุมชนและการจัดการศึกษา ในประเด็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยคัดเลือกจากผู้ที่มีบทบาทในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรีและนักวิชาการศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์แบบแก่นสาระ (Thematic Analysis) เพื่อนำมาจัดทำเป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

งานวิจัยเรื่องแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ตัวแปรอิสระ คือปัจจัยการมีส่วนร่วม ผู้วิจัยได้ประยุกต์แนวคิดของ W.Reeder (1973: 74) ได้แก่ ปัจจัยดึงดูด ปัจจัยผลักดัน ส่วนปัจจัยด้านชุมชน และปัจจัยด้านองค์กร ประยุกต์จากแนวคิดของ Newstrom & Davis (1993: 222) ส่วน ตัวแปรตามคือ การมีส่วนร่วมของชุมชน ประยุกต์จากแนวคิดของ Cohen & Uphoff (1977: 7-9) แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมในกระบวนการแบ่งผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล นำเสนอเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

การมีส่วนร่วมของชุมชน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. การมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ	4.08	0.43	มาก	3
2. การมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงาน	4.14	0.42	มาก	2
3. การมีส่วนร่วมในกระบวนการแบ่งผลประโยชน์	4.25	0.34	มากที่สุด	1
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.97	0.52	มาก	4
รวม	4.11	0.37	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการแบ่งผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.25$) ด้านอื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.14$) ด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.08$) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 3.97$) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี

ปัจจัยส่วนบุคคล	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี				
	การตัดสินใจ	การดำเนินงาน	การแบ่งผลประโยชน์	การประเมินผล	ภาพรวม
1. เพศ	-	-	-	0.040*	-
2. อายุ	0.008**	-	-	0.022*	0.035*
3. การศึกษา	0.001***	0.001***	0.035*	0.000***	0.001***
4. อาชีพ	0.001***	0.003**	-	0.018*	0.002**
5. รายได้ต่อเดือน	0.013*	0.028*	-	0.034*	0.006**
6. ระยะเวลาอาศัย	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***	0.000***

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ * = 0.05, ** = 0.01, *** = 0.001

จากตารางที่ 3 พบว่า ในภาพรวม เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอื่นมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชน ได้แก่ อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอาชีพและรายได้ต่อเดือน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ส่วนระดับการศึกษาและระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ในภาพรวม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เพศ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านการประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 อายุ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านการตัดสินใจ และด้านการประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การศึกษา มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในทุกด้าน โดยด้านการแบ่งผลประโยชน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนด้านการดำเนินงาน และด้านการประเมินผล มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และด้านการตัดสินใจมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 ส่วนอาชีพ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการแบ่งผลประโยชน์ แต่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการประเมินผลที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ด้านการดำเนินงานมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 ด้านการตัดสินใจ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001 ด้านรายได้ต่อเดือน ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการแบ่งผลประโยชน์ แต่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการตัดสินใจ การดำเนินงาน และการประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ในทุกด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการแบ่งผลประโยชน์ และด้านการประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.001

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา ปรากฏผล ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี

ปัจจัยการมีส่วนร่วม	การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี				
	การตัดสินใจ	การดำเนินงาน	การแบ่งผลประโยชน์	การประเมินผล	ภาพรวม
1. ปัจจัยดึงดูดการมีส่วนร่วม	-0.254***	-0.250***	-0.110*	-0.371***	-
2. ปัจจัยผลักดันการมีส่วนร่วม	-0.361***	-0.121*	-	-0.457***	0.022***
3. ปัจจัยชุมชน	-0.227***	-0.154**	0.183**	-0.433***	0.039***
4. ปัจจัยองค์การ	1.382***	1.093***	0.633***	1.637***	0.042***

ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = *0.05, ** = 0.01, *** = 0.001

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมของชุมชน ในภาพรวม ด้านปัจจัยผลักดัน ปัจจัยชุมชน และ ปัจจัยองค์การมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมือง เพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ส่วนปัจจัยดึงดูดไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชน

เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัจจัยดึงดูดการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ในด้านการตัดสินใจ การดำเนินงาน และการประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และด้านการแบ่งผลประโยชน์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ปัจจัยผลักดันการมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ในด้านการตัดสินใจ และด้านการประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ด้านการดำเนินงานที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านการแบ่งผลประโยชน์ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ปัจจัยด้านชุมชนมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม ด้านการตัดสินใจและด้านการประเมินผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 ด้านการดำเนินงาน และด้านการแบ่งผลประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ

ปัจจัยด้านองค์การ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ในภาพรวม และทุกด้าน ได้แก่ ด้านการตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน ด้านการแบ่งผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

4. แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี ที่ได้จากกลุ่มให้ข้อมูลสำคัญ พบว่า แนวทางทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี มีดังนี้

4.1 ควรมีการสำรวจและจัดทำแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน และจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่นที่รวมถึงปราชญ์ชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน ศิลปินแห่งชาติ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญแขนงต่าง ๆ ที่อาศัยอยู่ในชุมชน ไว้อย่างเป็นระบบเพื่อให้สะดวกในนำมาใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.2 ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชน ผู้ปกครอง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หน่วยงานภายในท้องถิ่นทั้งภาครัฐและเอกชน และมีการกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน ที่นำสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการพัฒนาชุมชนไปพร้อมกัน

4.3 ควรพัฒนารูปแบบการสื่อสารให้ครอบคลุมคนในชุมชนทุกกลุ่ม รวมถึงการเลือกใช้สื่อ ภาษา และเนื้อหาที่ใช้ในการสื่อสารที่เหมาะสมกับแต่ละกลุ่ม เพื่อให้ชุมชนได้รับรู้ข่าวสาร และกิจกรรมของสถานศึกษา

4.4 ควรมีการสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม เพื่อให้ชุมชนเห็นความสำคัญและเห็นประโยชน์ของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในชุมชน และเต็มใจเข้าร่วมการประชุม เข้าร่วมกิจกรรม หรือให้คำแนะนำในการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา อันจะช่วยสร้างความเข้มแข็งให้ทั้งกับชุมชน และสถานศึกษา อีกทั้งยังช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ดียิ่งขึ้น

4.5 ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนในการวางแผนการจัดกิจกรรม ตลอดจนประเมินผลกิจกรรมหรือโครงการที่สถานศึกษาจัดขึ้น โดยกิจกรรมที่จัดต้องมีประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริงและสามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรีในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในสูงสุดคือด้านการมีส่วนร่วมในกระบวนการแบ่งผลประโยชน์แสดงว่าชุมชนให้ความร่วมมือในการจัดการศึกษาเนื่องจากเห็นว่าทั้งโรงเรียนและชุมชนต่างก็ได้ประโยชน์ร่วมกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Cohen and Uphoff, 1977: 7-9) ที่อธิบายว่าการมีส่วนร่วมในด้านการกระบวนการแบ่งผลประโยชน์เป็นกระบวนการที่มีส่วนร่วมทั้งการรับประโยชน์ และรับผลที่เกิดขึ้น ได้แก่ ผลประโยชน์ด้านวัตถุ ด้านสังคม และผลประโยชน์ส่วนบุคคล และสอดคล้องกับจิณฉนวนัตร์ ปะโคทัง (2559) ที่อธิบายว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมจะมีประโยชน์ต่อการจัดการศึกษา โดยเฉพาะด้านการบริหารงบประมาณ เพราะจะทำให้เกิดแนวทางในการใช้งบประมาณที่มีประโยชน์แต่ประหยัด และก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนและโครงการใหม่

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา พบว่า เพศ ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าชุมชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรีมีส่วนร่วมกับการจัดการศึกษาโดยที่เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ซึ่งผลการวิจัยเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของสุธาวี กลิ่นอุบล (2562: 109) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยางโทน อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี ที่พบว่าเพศที่ต่างกัน มีส่วนร่วมต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนไม่แตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าจะเพศใดต่างก็มีความสนใจให้ความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนเหมือนกัน แต่ปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชนที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 สอดคล้องกับงานของ บดินทร์ เดเบาะจาโก (2564: 85) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การ

บริหารส่วนตำบลบาดตง อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนครราชสีมา ผลการศึกษาพบว่าอายุจะส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงาน โดยผู้ที่มีอายุมากจะมีส่วนร่วมสูงกว่ากลุ่มที่มีอายุน้อย มีนัยสำคัญที่ .01

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการมีส่วนร่วมกับการมีส่วนร่วมของชุมชนพบว่าในภาพรวม ด้านปัจจัยผลักดัน ปัจจัยชุมชน และปัจจัยองค์การมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชน ส่วนปัจจัยดึงดูดไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชน สอดคล้องกับงานวิจัยของสมบัติ รัตนคร (2559: 107) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนา ซึ่งพบว่าปัจจัยของสิ่งจูงใจจากสภาพความเป็นจริงของชาวชนบทจะเข้าร่วมกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการร่วมแรง ร่วมทรัพยากร หรืออื่น ๆ มีเหตุผล 2 ประการ คือการมองว่าจะได้ผลประโยชน์ตอบแทนในสิ่งที่ทำที่เป็นการกระตุ้นให้มีแรงจูงใจ และการได้รับการบอกกล่าวหรือชักชวนจากเพื่อนให้เข้าร่วม โดยมีสิ่งจูงใจเป็นตัวนำ ที่ก่อให้เกิดมีสิ่งจูงใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ ศราวุธ คามวัลย์ และคณะ (2560 : 80) ที่อธิบายว่าโรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งของชุมชน มีบทบาทในการให้การศึกษาแก่ชุมชนและเป็นแหล่งเรียนรู้และให้ประสบการณ์ทางการศึกษา การมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันย่อมจะส่งผลดีต่อกัน และยังสอดคล้องกับการศึกษาของธนากร ไช่นาค และคณะ (2562 : 130) ที่อธิบายการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนถือเป็นภารกิจที่สำคัญ การละเลยไม่เห็นความสำคัญของชุมชนจึงเป็นการมองข้ามทรัพยากรที่จะอำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา

4. แนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี พบว่า ควรมีการสำรวจและจัดทำแหล่งการเรียนรู้ในชุมชน และจัดทำทำเนียบภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ของการเรียนการสอน ควรมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือและมีการกำหนดแผนการทำงานร่วมกัน ควรพัฒนารูปแบบการสื่อสารให้ครอบคลุมคนในชุมชนทุกกลุ่ม ควรมีการสร้างแรงจูงใจในการมีส่วนร่วม และควรเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มีส่วนในการวางแผน และการประเมินผลกิจกรรมหรือโครงการของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของขวัญใจ พุ่มโอ (2562:18) ที่อธิบายว่าโรงเรียนกับชุมชนต้องส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกันเพราะโรงเรียนเป็นสถาบันพัฒนาคนเพื่อดำรงชีวิตที่ดีในชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nishimura (2017:ออนไลน์) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมีศักยภาพในการขจัดความไม่ไว้วางใจและระยะห่างระหว่างบุคคลและโรงเรียนเป็นอย่างมาก โดยส่งเสริมความโปร่งใสของข้อมูลและสร้างวัฒนธรรมแห่งการเคารพซึ่งกันและกัน และร่วมกันแสวงหาการปรับปรุงโรงเรียนด้วยการแบ่งปันวิสัยทัศน์ กระบวนการ และผลลัพธ์ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคคลในชุมชนและโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเพิ่มระดับของการมีส่วนร่วม

องค์ความรู้จากการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ทำให้ได้แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา แสดงเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 2 แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษา
ของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี อยู่ในระดับมาก สถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาและ เทศบาลเมืองเพชรบุรี ควรหาแนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนให้มากยิ่งขึ้น โดยอาจมีการประกาศเป็นนโยบายที่ให้ทั้งชุมชนและสถานศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และความสำคัญในทุกภาคส่วน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการร่วมมือกันเพื่อพัฒนาการศึกษาของชุมชน ซึ่งจากผลการวิจัย การมีส่วนร่วมของชุมชนในด้านการแบ่งผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงว่าชุมชนและสถานศึกษาต่างก็ได้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การมีส่วนร่วมของชุมชนในการประเมินผล สถานศึกษาควรเพิ่มระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้วยการเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการประเมินผลให้มากยิ่งขึ้น

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้าน อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชุมชน แสดงว่าประชาชนในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรีที่มีอายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ และระยะเวลาที่อาศัย มีระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาใน

สังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรีที่แตกต่างกัน สถานศึกษา แต่จากผลการวิจัยพบว่าเพศไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แสดงว่าประชาชนทุกเพศมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน สถานศึกษาจึงควรเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาเป็นระยะ ๆ เนื่องจากสภาพของสังคมและชุมชนอาจมีการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำผลมาปรับใช้ในการจัดการศึกษา เพื่อให้ทั้งสถานศึกษาและชุมชนได้รับประโยชน์จากการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำให้การศึกษาสามารถพัฒนาได้ทั้งผู้เรียน ผู้สอน สถานศึกษา ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพที่เป็นการศึกษาเชิงลึกผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา และการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อนำผลไปใช้ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลเมืองเพชรบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น .2551 .(มาตรฐานการจัดการศึกษาท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงมหาดไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- ขวัญใจ พุ่มโอ. (2562). รูปแบบการบริหารงานเพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ปร.ด. การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- จิณฉัตร ปะโคทั้ง. (2559). ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการศึกษา. วารสารบริหารการศึกษาบัวบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 15 (ฉบับพิเศษ), 1-8.
- บดินทร์ เดเบาะจาโก. (2564). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล บาดุง อำเภอเรือเสาะ จังหวัดนราธิวาส. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ประชา แสนเย็น. (2558). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ร่วมของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- รจนา น้อยปลูก) .2557). *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ห่ม อำเภอแจ้ห่ม จังหวัดลำปาง*. วิทยานิพนธ์ .ม.ร.ป . บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเนชั่น.
- รณกร ไช้เนาค และคณะ. (2562). *แนวทางการสร้างความสัมพันธ์ตามหลักพุทธบริหารการศึกษาระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา*. *วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์*. 6 (1), 133 -144.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย. (2560., 10 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 134 ตอนที่ 40 ก. สืบค้น 17 กุมภาพันธ์ 2564 จาก https://www.parliament.go.th/ewtcommittee/ewt/draftconstitution2/ewt_dl_link.php?nid=1038&filename=index
- รัฐสภา. (2567). *บันทึกท้ายพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 4) ปี พ.ศ. 2562*. สืบค้น 29 มีนาคม 2567 จาก https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/elaw_parcy/ewt_dl_link.php?nid=2789&filename=government
- วาสนา ชูแสง. (2557). *การดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตราชบุรีบูรณะ กรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี
- ศราวุธ ความวิทย์ กชพร นานาผล และดาวรรุวรรณ ถวิลการ. (2560). *ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน : กรณีศึกษาโรงเรียนหนองพอกพัฒนา ประชานุสรณ์ อำเภอหนองพอก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3*. *วารสารช่อพะยอม*. 28 (1),79-86.
- สมบัติ รัตนคร. (2559). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาตามหลักพระพุทธศาสนา*. *วารสารครุศาสตร์ปริทัศน์*. 3 (1), 104-112.
- สุธาวิ กลิ่นอุบล. (2562). *การมีส่วนร่วมของชุมชนต่อความสำเร็จในการพัฒนาชุมชนตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง บ้านหัวเขาจีน ตำบลห้วยยางโทน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี*. วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาพัฒนศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุวิมล หงส์วิไล. (2559). *การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาคูณย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลตำบลสระบัว อำเภอท่งบุรี จังหวัดปราจีนบุรี*. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Cohen, J. M. and Uphoff, N. T. (1980). *Participation's Place in Rural Development: Seeking Clarity Through Specificity*. New York: World Development.
- Newstrom, J. W. and Davis, K. (1993). *Organizational Behavior: Human Behavior at Work*. New York: McGraw - Hill.
- Mikiko Nishimura. (2017). *Community Participation in Educational Management in Developing Countries*. *Online*. สืบค้น 28 พฤษภาคม 2566 จาก <https://oxfordre.com/education/display/10.1093/acrefore/9780190264093.001.0001/acrefore-9780190264093-e-64>

- Reeder, W. W. (1971). *Partial theories from the 25 years research program on directive factors in believer and social action*. New York: McGraw Hill. Problems of Statistical. New York: McGraw Hill International Book.
- United Nations. (1981). *Yearbook of International Trade Statistics*. United Nations: UNPress.
- World Bank. (1999). *Community Participation: What do we know?* สืบค้น 28 พฤษภาคม 2566.
<https://documents1.worldbank.org/curated/en/265491468743695655/pdf/multi0page.pdf>
- Yamane. T. (1993). *Statistics: An Introductory Analysis*. (3rd ed). Time Printers Sdn. Bnd. Singapore.